

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 48/12

Люксембург, 24 април 2012 г.

Решение по дело C-571/10
Servet Kamberaj/Istituto per l'Edilizia sociale della Provincia autonoma di
Bolzano, Giunta della Provincia autonoma di Bolzano, Provincia autonoma di
Bolzano

**Правото на Съюза не допуска национална или регионална правна уредба,
която във връзка с разпределянето на средствата за жилищна помощ
предвижда различно третиране на дългосрочно пребиваващите граждани на
трета страна в сравнение с гражданите на Съюза**

*Съюзът признава правото на равно третиране на получателите на жилищна помощ,
предназначена да осигури достойно съществуване на всички лица, които не разполагат с
достатъчно средства*

Г-н Kamberaj е албански гражданин, пребиваващ от 1994 г. в Автономна провинция Болцано, Италия. Той притежава разрешение за постоянно пребиваване и в периода 1998—2008 г. получава „жищна помощ“ — средства, предоставяни от провинцията за подпомагане на наемателите с най-ниски доходи за заплащането на дължимия от тях наем. Тази помощ се разпределя между, от една страна, гражданите на Съюза, независимо дали са италиански граждани или не, и, от друга страна, гражданите от трети страни и апатридите, при условие че същите са пребивавали на територията на провинцията трайно и законно поне пет години и са полагали труд поне в продължение на три години. От 2009 г. нататък при определянето на дела на отпускните средства за тези две категории е използван различен начин на изчисляване според това дали става въпрос за граждани на Съюза или на трети страни.

Службата за социални жилища („IPES“) на Автономна провинция Болцано отказва да предостави исканата от г-н Kamberaj помощ за 2009 г. поради изчерпване на бюджета, предназначен за гражданите от трети страни.

Г-н Kamberaj иска от Tribunale di Bolzano да установи, че този отказ представлява дискриминация, противоречаща на Директивата относно дългосрочно пребиваващите граждани от трети страни¹.

Tribunale di Bolzano иска от Съда да се произнесе по съвместимостта с правото на Съюза на този механизъм за разпределяне на средствата за жилищни помощи, при прилагането на който дългосрочно пребиваващите граждани от трети страни са третирани по-неблагоприятно в сравнение с гражданите на Съюза.

На първо място Съдът отбелязва, че прилагането на различни коефициенти при разпределянето на средствата е довело до по-неблагоприятно третиране на категорията, съставена от гражданите на трети страни, тъй като предоставяният бюджет за задоволяване на техните искания за жилищна помощ е по-малък и поради това съществува опасност от по-бързото му изчерпване в сравнение с бюджета, който е определен за гражданите на Съюза (независимо дали са италиански граждани или не).

Според Съда гражданин на трета страна, придобил статут на дългосрочно пребиваващ в държава членка², се намира, що се отнася до жилищната помощ, в положение, сравнимо с

¹ Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 2004 г., стр. 44; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 225).

това на гражданин на Съюза със същата икономическа нужда (независимо дали е италиански гражданин или не).

На следващо място Съдът проверява обхвата на Директивата, що се отнася до **равното третиране на дългосрочно пребиваващите граждани от трети страни и гражданите на държавата членка на пребиваване в областите на социално осигуряване, социално подпомагане и социална закрила**. Доколкото волята на законодателя на Съюза е била да се съобрази с особеностите на държавите членки, тези понятия са определени от националното законодателство при спазване обаче на правото на Съюза. Следователно **националната юрисдикция трябва да прецени дали съответната жилищна помощ попада в посочените в Директивата области, като вземе предвид както преследваната с Директивата цел за интеграция, така и разпоредбите на Хартата на основните права,**.

Съгласно Директивата³ **в областите на социално подпомагане и социална закрила държавите членки могат да ограничат прилагането на принципа на равно третиране до основните придобивки**. Тези придобивки, които обхващат минималния доход за издръжка, помощта в случай на заболяване или бременност, родителската помощ и дългосрочните грижи, трябва да бъдат предоставяни по еднакъв начин на гражданите на съответната държава членка и на дългосрочно пребиваващите граждани от трети страни в съответствие с определените за тази цел в законодателството на държавата членка процедури.

Доколкото Директивата не съдържа изчерпателно изброяване на основните придобивки, не е изключено жилищните помощи да попадат в обхвата на това понятие, по отношение на което принципът на равно третиране трябва задължително да се прилага. Във всички случаи става въпрос за придобивки, които допринасят за задоволяване на насъщните нужди на човека от храна, жилище и здравни грижи.

Освен това след като правото на гражданите от трети страни на равно третиране в изброените в Директивата области е общото правило, всяка дерогация в това отношение следва да бъде тълкувана стриктно и може да бъде изтъквана само ако компетентните за прилагането на Директивата органи в съответната държава членка ясно са изявили волята си да се възползват от тази дерогация.

Освен това **смисълът и обхватът на понятието „основни придобивки“** трябва да се определят, като се вземе предвид преследваната с Директивата цел, а именно **интеграцията на гражданите на трети страни**, които легално и трайно пребивават в държавите членки.

Освен това понятието за основни придобивки трябва да се тълкува с оглед на принципите на Хартата на основните права⁴, която признава и зачита правото на социална помощ и на помощ за жилище, предназначени да осигурят достойно съществуване на всички лица, които не разполагат с достатъчно средства. Поради това **националната юрисдикция трябва да прецени дали разглежданата жилищна помощ може да се счита за основна придобивка**, като вземе предвид целта, размера, условията за отпускане и мястото на тази помощ в италианската система на социално подпомагане.

С оглед на тези съображения Съдът отговаря, че **правото на Съюза не допуска национална или регионална правна уредба, която при разпределянето на средствата, предназначени за жилищната помощ, предвижда различно третиране на гражданите на трета страна и гражданите на държавата членка, в която първите пребивават, доколкото жилищната помощ попада в областите, за които се прилага принципът на равно третиране, предвиден в Директивата относно дългосрочно пребиваващите**

² Като условията за това са легално пребиваване без прекъсване в продължение на пет години, притежание на достатъчно средства и здравна осигуровка.

³ Вж. член 11, параграф 4.

⁴ Член 34 от Хартата на основните права

граждани от трети страни, и представлява основна придобивка по смисъла на тази директива — обстоятелства, които националната юрисдикция трябва да провери.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708